

→ NÄITÄ TARVITSET

- Punaisen Ristin humanitaarisen avustustyön pääperiaatteet (liite 1)
- Humanitaarisen avun eettiset haasteet (liite 2)
- Tietoa Punaisen Ristin perheiden yhdistämisestä (liite 3)
- Lisäksi: Punaisen Ristin viesti- ja henkilötiedustelulomakkeen voi tulostaa osoitteesta http://www.redcross.fi/apuajatukea/henkiloetsinta/fi_FI

Sodassakin on säännöt.
OPPIMATERIAALI
YLÄKOULUILLE
JA LUKIOILLE

→ TEHTÄVÄ 9A

- Keskustelkaa humanitaarisen avun peruspilareista (liite 1). Miettikää vastauksia seuraaviin kysymyksiin:
- Mitä periaatteet tarkoittavat? Miten kuvaisitte ne omin sanoin?
- Miksi yksittäinen periaate on tärkeä humanitaarisen avustustyön kannalta? Miten uskotte eri periaatteiden vaikuttavan avustustyöjärjestöjen päätöksentekoon?

→ TEHTÄVÄ 9B

- Tutustukaa ongelmavauksiin (liite 2). Humanitaarista apua kritisoidaan ja kyseenalaistetaan usein etenkin eettisten ongelmien johdosta. Asettukaa humanitaarisen avustustyöntekijän asemaan ja miettikää yhdessä:
- Miten ongelmat voitaisiin ratkaista? Miten perustelisitte ratkaisunne?
- Voiko kaikkia ihmisiä aina auttaa? Pitääkö kaikkia auttaa? Entä jos avun toimittaminen vaarantaa oman henkesi?

→ TEHTÄVÄ 9C

Perheiden yhdistäminen

Monet perheet joutuvat katastrofin seurauksena pakenemaan kotoaan. Samalla perheenjäsenet ajautuvat usein toisistaan erilleen.

- Tarkastelkaa ensin Punaisen Ristin viestinvälitystyötä (liite 3) ja viestilomaketta. Kerro oppilaille, että Punainen Risti välittää omaisten viestejä toisilleen lomakkeen avulla.
- Jakaantukaa sitten neljään ryhmään ja miettikää ryhmässä seuraavia asioita:

Miksi nuoret ja lapset voivat eksyä vanhemmistaan selkkauksen keskellä?

Millaisia ongelmia eri perheenjäsenet (lapset, nuoret, vanhuksset) voivat kohdata kun he joutuvat erilleen?

Sodan oikeussääntöjen mukaan jokaisella on oikeus yhteydenpitoon perheenjäseniinsä. Olosuhteet voivat kuitenkin hankaloittaa yhteydenpitoa.

- Miettikää 5 minuutin ajan:

Ryhmä 1: Miten erilleen joutuneet perheenjäsenet voivat löytää toisensa, jos normaalit yhteydenpitojärjestelmät eivät konfliktin vuoksi ole käytettävissä.

Ryhmä 2: Jos ajautuisitte sodan aikana eroon perheestänne, millaista tietoa välittäisitte perheellenne?

Ryhmä 3: Millaisia asioita viesteissä ei voida kertoa sodan keskellä? Miksi tietty tieto saattaa olla arkaluontoista? Miksi Punaisen Ristin työntekijät tarkistavat viestipalvelun kautta lähtevien viestien sisällön?

Ryhmä 4: Millaisia ongelmia uskotte viestinvälitystyössä kohdattavan?

- Ryhmät kokoavat ajatuksensa isolle paperille tai luokan taululle. Jokainen ryhmä voi lopuksi esitellä kysymyksensä ja vastauksensa muulle luokalle.

Yhteyttä perheenjäseniin ei välttämättä saada viesteistä huolimatta. Konfliktien osapuolet ovat velvollisia helpottamaan ja auttamaan perheiden yhdistämistä. Erilleen joutuneet perheenjäsenet voivat joutua elämään pitkäaikaan ilman tietoa perheenjäseniensä kohtaloista. Tällaisessa tilanteessa Punainen Risti tekee lisäselvityksiä ja pyrkii etsimään kadonnutta omaista henkilötiedustelun avulla.

Perheenjäsenien löytyminen ei vielä tarkoita, että perheet voidaan ongelmitta yhdistää. On vielä varmistettava, että perheenjäsenet ovat varmasti sukua toisilleen, ja että kaikki osapuolet haluavat tulla yhdistetyiksi. Lisäksi yhdistämisen täytyy olla turvallista.

- Pohtikaa yhdessä:

Kuka voi tehdä aloitteen henkilön löytämiseksi?

Mitä tietoja tarvitaan, jotta kadonnut henkilö voitaisiin löytää?

Miten henkilötietoja voidaan käyttää henkilön löytämiseksi?

Mistä henkilöä voidaan etsiä?

→ LISÄTEHTÄVÄ +

- Lisätietoa ja aihepiiriin sopivia tehtäviä oppitunnissa 8.